

wts hírlevél

WTS Klient.
A híd.

6.2015

fókuszban

Társadalombiztosítás a kétoldalú egyezmények tükrében – A globalizált kereskedelmi életben ma már csöppet sem meglepő, ha egy magyarországi cég nagy számban foglalkoztat külföldi munkatársakat. A multikulturális környezet nemcsak vállalatvezetési, hanem adózási/társadalombiztosítási szempontból is komoly kihívást jelent, melynek kapcsán különösen indokolt nemzetközi háttérű tanácsadóhoz fordulni.

Hírlevelünkben vázlatosan bemutatjuk a Magyarországon hatályban lévő társadalombiztosítási vonatkozású kétoldalú nemzetközi megállapodások rendszerét.

Társadalombiztosítás a kétoldalú egyezmények tükrében

A globalizált kereskedelmi életben ma már csöppet sem meglepő, ha egy magyarországi cég nagy számban foglalkoztat külföldi munkatársakat. A multikulturális környezet nemcsak vállalatvezetési, hanem adózási/társadalombiztosítási szempontból is komoly kihívást jelent, melynek kapcsán különösen indokolt nemzetközi háttérű tanácsadóhoz fordulni.

Az alábbiakban vázlatosan bemutatjuk a Magyarországon hatályban lévő társadalombiztosítási vonatkozású kétoldalú nemzetközi megállapodások rendszerét (melyre különös aprópót ad az Albániával, Macedóniával, az Amerikai Egyesült Államokkal, valamint Törökországgal kötött egyezmények tavaszi kihirdetése), kitérve a 2015. július 1-jétől szigorodó társadalombiztosítási konzekvenciákra az ún. harmadik országos kiküldetések kapcsán.

A nemzetközi egyezmények és a nemzeti jog viszonya

Mindenekelőtt hangsúlyozni kell, hogy mind az uniós szabályok (melyekről jelen Hírlevelünk keretében nem ejtünk bővebben szót), mind a nem uniós államokkal kötött kétoldalú paktumok rendelkezései felülírják a nemzeti jogszabályokat. Ez praktikusán azt jelenti, hogy például egy Japánból érkezett kiküldött társadalombiztosítási helyzetének kérdésében célszerű először a japán-magyar egyezmény előírásait áttekinteni, mielőtt elmerülnék a társadalombiztosítási törvények tanulmányozásában.

A kétoldalú nemzetközi egyezmények csoportosítása

A kétoldalú társadalombiztosítási egyezményeknek historikusan nézve három csoportja van:

1. szociális biztonsági egyezmények (törvény útján kihirdetve)
2. szociálpolitikai egyezmények (rendszerváltást megelőzően törvényerejű rendeletben kihirdetve)
3. egészségügyi együttműködési egyezmények (szintén a rendszerváltás előtt minisztertanácsi rendeletben kihirdetve – a Kubával kötött szerződést kivételével, melyet törvényerejű rendelettel hirdettek ki)

A kétoldalú egyezmények feladatáról röviden

A szociális biztonsági egyezmények szerkezete sok szempontból hasonlít egymásra, azonban a részletszabályokban jelentős eltérések lehetnek. Általánosságban igaz, hogy ezen egyezmények útmutatást adnak arra vonatkozóan, hogy határokon átívelő diszpozíciók (pl. külföldi munkavégzés) esetén, mely egyezményben részes állam társadalombiztosítási szabályainak hatálya alá tartozik az érintett magánszemély, valamint segítenek eligazodni a nyugdíjbiztosítási kérdések kapcsán is (pl. biztosítási időszakok összeszámítása). Az egyezmények nagyobb része (ide nem értve a jugoszláv utódállamokkal, pl. Bosznia-Hercegovinával kötött szociális biztonsági egyezményeket) nem tartalmaz szabályokat az egészségügyi ellátó rendszerek igénybevitelére vonatkozóan. Azaz maradványok a korábbi példánál, a Japánban biztosított kiküldött lábtörése esetén a kiküldöttnek fizetnie kell a magyarországi kórházi kezelésért, melyet utóbb a japán biztosítási rendszeren keresztül tud esetlegesen fedezni (amennyiben ezt a japán szabályok lehetővé teszik).

A szociálpolitikai egyezmények funkciójukat tekintve hasonlatosak a szociális biztonsági egyezményekhez azonban kiemelendő, hogy az érintett egyezményes felek területén való tartózkodás során ingyenes vagy támogatott sürgősségi ellátás jár.

Az egészségügyi együttműködési egyezmények ingyenes ellátást biztosítanak a szerződő államok állampolgárainak heveny megbetegedés vagy elodázhatatlan egészségügyi beavatkozást igénylő esetekben.

A releváns társadalombiztosítási egyezmények felsorolása

Szociális biztonsági egyezmények

- » Albánia (2015. évi XVIII. törvény) – még nem alkalmazható
- » Amerikai Egyesült Államok (2015. évi XXIX. törvény) – még nem alkalmazható
- » Ausztrália (2011. évi CXVII. törvény)
- » Bosznia-Hercegovina (2009. évi II. törvény)
- » Dél-Korea (2006. LXXIX. törvény)
- » India (2010. évi XXIX. törvény)
- » Japán (2013. CLII. törvény)
- » Kanada (2003. évi LXIX. törvény)
- » Macedónia (2015. XXIII. törvény) – még nem alkalmazható
- » Moldova (2013. évi CCXXXIII. törvény)
- » Mongólia (2011. évi CXVIII. törvény)
- » Montenegró (2008. évi LXXII. törvény)
- » Québec (2006. évi XVII. törvény)
- » Szerbia (2013. évi CCXXXIV. törvény)
- » Törökország (2015. évi XXX. törvény) – még nem alkalmazható

Szociálpolitikai egyezmények

- » Koszovó, Macedónia (1959. évi 20. törvényerejű rendelet)
- » Szovjetunió területén létrejött utódállamok, pl.: Oroszország, Ukrajna; ide nem értve: Lettország, Litvánia, Észtország, Üzbegisztán és a Moldovai Köztársaság (1963. évi 16. törvényerejű rendelet)

Egészségügyi együttműködési egyezmények

- » Angola (17/1984. (III. 27.) MT rendelet)
- » Észak-Korea (14/1975. (V. 14.) MT rendelet)
- » Irak (47/1978. (X. 4.) MT rendelet)
- » Jordánia (15/1981. (V. 23.) MT rendelet)
- » Kuba (1969. évi 16. törvényerejű rendelet)
- » Kuvait (33/1979. (X. 14.) MT rendelet)

Szülehetnek-e újabb egyezmények a fentiekén kívül?

A szociális biztonsági egyezmények köre folyamatosan bővül. Jó példa erre az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország között 2015. február 3-án kötött szociális biztonsági egyezmény, mely azonban ratifikációs eljárás alatt van, aminek időtartama nehezen megjósolható, hónapokig, akár évekig is elhúzódhat, azaz annak alkalmazására bizonytalan ideig még várni kell.

A harmadik országos (pl. az Egyesült Államokból érkező) kiküldöttek társadalombiztosítási helyzete

Harmadik államnak az Európai Gazdasági Térség és Magyarország által kötött kétoldalú szociális biztonságról szóló egyezmény hatálya alá nem tartozó állam, tehát jelenleg pl. az Egyesült Államok minősül. Rendkívül fontos, hogy a 2015. július 1-jén folyamatban lévő 2 évnél hosszabb időtartamú ún. harmadik országos kiküldetések esetében a magyar szabályok szerinti társadalombiztosítási kötelezettség keletkezhet (akár a külföldön fennálló társadalombiztosítási jogviszonnyal párhuzamosan is).

Miben tudunk segíteni cégének, ha kiküldöttet foglalkoztat, vagy ha munkavállalóját külföldi partneréhez küldi dolgozni?

Adócsoportunk komoly tapasztalattal, és képzett szakértő gárdával nyújt hatékony segítséget a nemzetközi kiküldetések valamennyi személyi jövedelemadó és társadalombiztosítási vonatásával kapcsolatban – adott esetben a WTS csoport mintegy száz országra kiterjedő hálózatán keresztül is. Tevékenységünk magában foglalja a szükséges regisztrációkat (adóazonosító, TAJ), valamint a bevételek elkészítését, illetve szakmai felülvizsgálatát, de az is gyakori, hogy csak egy-egy specifikus kérdés kapcsán fordulnak hozzánk az ügyfelek tanácsért. Bérszámfejtőink segítségével a payroll folyamatok komplett kiszervezését is vállalni tudjuk.

Jelen hírlevélben foglaltak a megjelenés időpontjában megfelelnek a jogszabályi előírásoknak. A hírek szerzői igyekeztek olvasmányos, ugyanakkor szakszerű általános információval szolgálni. A leírtak általános jellegéből adódóan, valamint az esetleges jogszabályi változások miatt kérjük, hogy a leírtak személyre szabott értelmezésével kapcsolatban lépjenek kapcsolatba velünk.

A WTS Klient csoport szolgáltatásai:

- » Adótanácsadás
- » Pénzügyi tanácsadás
- » Jogi tanácsadás
- » Könyvelés
- » Bérszámfejtés

WTS Klient csoport • Gyányi Tamás, partner
1143 Budapest • Stefánia út 101-103.
Telefon: +36 1 887 3700 • Fax: +36 1 887 3799
tamas.gyanyi@klient.hu • www.klient.hu

wts

